

Vukovarsko-srijemska županija

*„Neiscrđiva je dubina narodne duše iz koje izvire
istina koja se ne može nadmudriti, dobrota koja se ne
može naplatiti i ljepota koja se ne može zasiliti.“*

Dr. Vinko Žganec

Spoznaj... izvoriste Europe

Kulturno povijesna baština

Prostor Vukovarsko-srijemske županije bremenit je tradicijom proizštom iz tisućljetnog kontinuiteta života. Prostor je to gustog i bogatog života, dijelom skrivenog, dijelom vidljivog.

Tu su Vinkovci, grad kojeg krasiti jednog od najstarijih naselja u Europi s više od osam tisuća godina neprekidnog života, dugog razdoblja u kojem su se smjenjivale kulture, običaji i vjerovanja. Vinkovci su dali i dvije eponimne kulture, kamenodobnu sopotsku i brončanodobnu vinkovačku kulturu. U Vinkovcima je pronađen Orion – prvi indoeuropski kalendar, prvi put je proizvedena bronca, počela je prva serijska proizvodnja metala, a tisućlećima se proizvodi vrhunska keramika o čemu svjedoči i najstarija keramička peć. To je grad u kojem su rođena dva rimska cara Valentijan i Valens te dva ranokršćanska sveca Euzebijije i Polion. U njemu su pronađeni i slavenski paljevinski grobovi iz 7. stoljeća, te nalazi kasnije bjelobrdske kulture na Meraji, sa srednjovjekovnim naseljem Svetog Ilike... I tako sve do modernih Vinkovaca. U samom središtu Vinkovaca na Trgu bana Josipa Šokčevića, zgrade nekadašnje brodske imovne

općine predstavljaju jedan od najvažnijih spomenika profane arhitekture historicizma u Slavoniji i svojom veličinom i arhitektonskom kvalitetom. Prema projektima Hermanna Bollea u Vinkovcima je izgrađena 1908. - 1910. neobarokno-neorenesansna restauracija Brodske imovne općine, što je najveća profana neogotička građevina izvedena na području Trojedne kraljevine uopće.

No nisu Vinkovci jedino svjedočanstvo bogatstvu života iz prapovijesti. U Bapskoj je jedini u Hrvatskoj prapovijesni arheološki lokalitet s naseobinskim slojem vinčanske kulture. U trenutku kada Bapska prestaje živjeti, život se počinje raditi samo 5 kilometara nizvodno Dunavom od Vukovara, na Vučedolu, najznačajnijem lokalitetu eneolitika po kojem nosi ime jedna čitava kultura s vrlo kvalitetnom keramičkom produkcijom iznimnog umjetničkog nadahača.

O tome svjedoči Vučedolska golubica, posuda u obliku ptice s bogatom ornamentikom i savršenim skladom oblika te nedavno pronađena keramička

čizmica istovjetnog artiščkog izričaja. Impozantan nalaz su i pet peći za taljenje bakra kao dokaz postojanja radionica gdje se odigravao cijeli proces od taljenja rudače do stvaranja gotovog proizvoda. Time je Vučedol potvrdio da stoji na rasmedju dviju civilizacijskih epoha: na

prijelazu kamenog u metalno doba.

Iako će mesta i gradovi Vukovarsko-srijemske županije otkriti još brojne tajne iz najstarijeg života našeg kontinenta, danas su to središta jedinstvene povijesne arhitekture i urbanog nasljeđa kontinentalne Hrvatske. Baš takav je Ilok, jedan od najljepših gradova u ovom dijelu Europe slikovito smješten između moćne rijeke Dunav i Srijemskog vinogorja na obroncima Fruške gore. Od nekadašnjeg rimskega Cucciuma, preko Kraljevskog sjedišta kneza Nikole Iločkog – bana Hrvatske i

kralja Bosne, do doma talijanske obitelji Odescalchi, ovaj grad čuva vrijedne znamenitosti unutar zaštićenog kulturno-povijesnog kompleksa. U njemu je srednjovjekovni plato s očuvanom tvrdavom iz 14. i 15. stoljeća, crkvom s svetištem svetog Ivana Kapistrana, rijetkim osmanlijskim spomenicima – turbe i hamamom iz vremena Sulejmana Veličanstvenog, starim vinskim podrumom i dvorcem kneževa Odescalchi.

Za razliku od iločke srednjovjekovne jezgre, središte Vukovara kombinacija je marijaterezijanskog provincijskog baroknog stila s čistim i suzdržanim kasnobaroknim klasicizmom. Danas je to zaštićena urbana povijesna cjelina iznimne ambijentalne vrijednosti. Prekrasan Grand hotel poznatiji kao Radnički

dom, najpoznatije je djelo monumentalne historicističke arhitekture s kraja 19. stoljeća, dok se dvorac Eltz ubraja među najreprezentativnije objekte baroknog razdoblja u Hrvatskoj. Nasuprot dvoru smještena je Palača srijemske županije iz 18. stoljeća, a na visokom slikovitom položaju iznad Dunava dominiraju gradom gimnazija i franjevački samostan s crkvom sv. Filipa i Jakova. Između Iloka i Vukovara prostiru se pitoreskna naselja iznimnih vizura, poput jedinstvenog Šarengrada koji se izdiže iznad Dunava s ostacima utvrde iz 15. stoljeća i crkvom sv. Petra i Pavla iz 17. stoljeća.

Jedan posve drukčiji ambijent skriva Županja, tradicionalni graničarski grad s jedinstvenom seoskom arhitekturom, stoljetnim hrastovim šumama i rijekom Savom kao svojom odrednicom. Današnji urbanistički oblik dobila je polovicom 18. stoljeća takozvanim „ušoravanjem“ kuća, točnije suseljavanjem manjih okolnih zaselaka u jedno selo. Graničarski čardak iz 19. stoljeća, jedini je očuvani primjerak vojnokrajiške arhitekture u Hrvatskoj.

U najmladem gradu, Otoku, nalazi se Suvara – iznimni spomenik tradicijskog graditeljstva, jedini očuvani mlin na konjski pogon u Hrvatskoj i jugoistočnoj Europi.

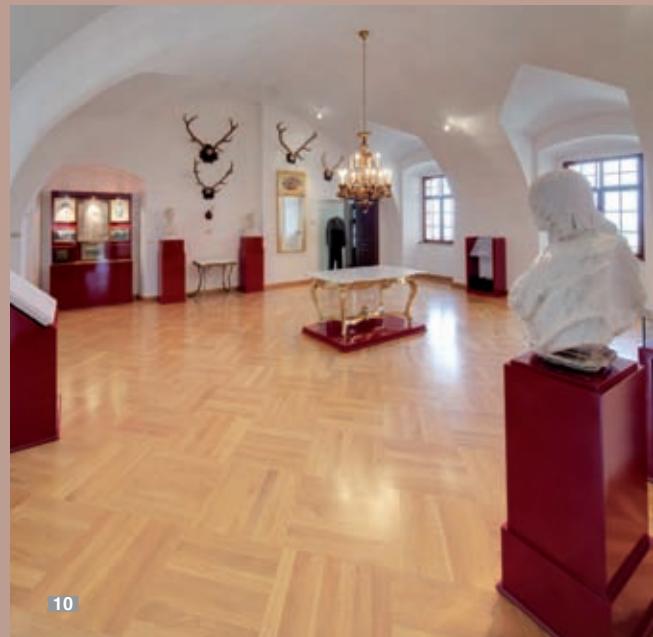

8

- 1 Srednjovjekovne zidine i crkva sv. Ivana Kapistrana, Ilok
2 Crkva sv. Ivana Kapistrana, unutrašnjost 3 Orion lonac nastao oko 2600. g. pr. Krista prikazuje astralni kalendar vučedolske kulture. Kalendar obilježavaju četiri horizontalna pojasa koji odgovaraju godišnjim dobima i to je ujedno najstariji europski kalendar. 4 Vučedolska golubica; 5 središte Vinkovaca, Brodska imovna općina i pješačka zona u simbolima Oriona 6 Figuralna konzola s kraja 14. ili početka 15.st. pronađena u gotičkoj crkvi Blažene Djevice Marije danas Sv. Ivana Kapistrana u Iloku, vlasništvo Hrvatskog narodnog muzeja
7 Čardak u Županji, jedini očuvani objekt vojnikrajiške arhitekture u Hrvatskoj, danas Zavičajni muzej Stjepana Grubera 8 Dvorac Eltz – Gradski muzej Vukovar 9 Dvorac Odesalchi – Muzej grada Iloka 10 Muzej grada Iloka, unutrašnjost 11 Gradski muzej Vukovar, unutrašnjost 12 svetište Gospe na Vodici u Ilači 13 Crkva Gospe Lučićke, Lipovac

9

10

Zanimljivosti

Na prapovijesnom arheološkom lokalitetu u Bapskoj, osim nakita od školjaka spondylus i opsidiana - najluksuznijih predmeta kojima se u Europi u doba neolitika moglo trgovati, pronađena je sedam tisuća godina stara keramička figurica žene klasičnog tipa vinčanske kulture, što je zasada jedini takav nalaz u Hrvatskoj.

Uvinkovačkoj Dugoј ulici na broju 26 pronađena je ostava srebrnog posuđa s ukupno 50 različitih oblika među kojima su pladnjevi, tanjuri, zdjele, vrčevi, čaše, žlice... Pojedini pozlaćeni primjerici ukrašeni su tehnikom niella, a na dijelu posuđa ugravirani su ukrasi. Natpis na jednoj od najluksuznijih posuda otkriva da ih je izradio svojevrsni majstor Antoninus Aquila. Njihov vlasnik, bogati građanin Cibala, vjerojatno ih je zakopao zbog nesigurnih prilika koje su potresale Rimsko carstvo krajem 4. stoljeća.

Na zapadnom dijelu današnjih Vinkovaca nalazi se Mali park ili Meraja, u kojem se nalazi najstarija zidanica u gradu, a na izlazu iz grada pronađeni su na lokalitetu Kamenica ostaci najvećeg ranokršćanskog kompleksa u kontinentalnoj Hrvatskoj.

Jeste li znali da se srednjovjekovni dvorac s utvrdom u Iloku smatra jedinim hrvatskim kraljevskim središtem poslije Knina, čija je površina bila gotovo jednaka onoj srednjovjekovnog Splita, te veća od Trogira, Paga, Poreča... Nikola Iločki tamo je kovao srebrni novac na kojem su vidljiva crveno-bijela polja, elementi današnjeg hrvatskog grba. Na Nikolin poziv u Ilok je stigao Ivan Kapistran pod čijim je vodstvom zaustavljena turska vojska kod Beograda. Kada je vijest o pobjedi nad Turcima stigla do Rima papa je naredio da zazvone sva zvona, a od tog dana taj čin postao je dio kršćanskog vjerskog rituала kojim se svakodnevno obilježava podne.

Jeste li znali da se u Županji prvi put zakotrljala nogometna lopta i zaigrao tenis u Hrvatskoj ili da se u Starim Mikanovcima nalazi nakriviljeni toranj crkve sv. Bartola?

Znate li da je u Vukovaru rođen kemičar Lavoslav Ružička, hrvatski nobelovac koji je tu nagradu dobio 1939.

Što posjetiti

- Dvorac Eltz i Gradski muzej u *Vukovaru*;
- Dvorac Odescalchi i Muzej grada *Iloka*, iločke srednjovjekovne zidine i crkvu;
- Gradski muzej *Vinkovci*, Arheološki park Sopot, Čardak i Zavičajni muzej Stjepana Grubera u Županji i Suvaru u Otoku;
- Otkrijte značenje simbola Oriona i pronađite ih na zvjezdanom nebu iznad *Vinkovaca*;
- Prošećite *Vukovarom* i Vinkovcima u pratnji kostimiranih vodiča,
- baroknih Luya, Elizabete i pučana, rimskog cara i bana Josipa Šokčevića;
- Posjetite rodno mjesto i kuću *Antuna Gustava Matoša* u *Tovarniku*;
- Upoznajte ljepotu srednjovjekovnih crkvi i svetišta kojima obiluje *Vukovarsko-srijemska županija*.
- Upoznajte „*Zavičajnike*“ Ivana Kozarca, Lavoslava Ružičku, sv. Ivana Kapistarna i Nikolu Iločkog

12

13

Sjećanje Vukovarski nokturno

Vukovarski nokturno istiniti je prikaz doživljenog. Priča je to o ljubavi i hrabrosti, o snazi i bolu, o ljudskom dostojanstvu i pobjedi života. Priča o tragediji jednog naroda, o žrtvama, herojima, prkosu i ponosu pretočena je u Vukovarski nokturno koji objedinjuje sva mesta grada koja nose sjećanje na Domovinski rat.

Mjesto sjećanja – Vukovarska bolnica 1991. potresna je istina o borbi dobra i zla, o humanosti i brizi za svakog ranjenika. U njenim podrumskim prostorijama vjerno je rekonstruiran život nekoliko stotina ranjenika tijekom višemjesečne okupacije grada, a na zidovima su kronološki posloženi događaji po sjećanjima doktorice Bosanac i bolničkog osoblja. Tu, u Vukovarskoj bolnici, ostanete zatečeni snagom osjećaja. Nakon bolnice... Ovčara Spomen dom. Hangar u kojem su žrtve, ranjenici i medicinsko osoblje, provele posljednje sate života, otvoren je 2006. kao Spomen dom. U

masovnoj grobnici na Ovčari, svetom mjestu Hrvatske, zaustavljen je 261 život.

Od Ovčare cestom prema Vukovaru dolazi se do Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata, najveće masovne grobnice u Europi nakon Drugog svjetskog rata. Najmlađoj žrtvi bilo je tek šest mjeseci. S 938 bijelih križeva, koji se pružaju unedogled, smatraju ga jednim od najljepših groblja u Hrvatskoj.

Impresivan Križ podignut je i na ušću Vuke u Dunav. Tu u središtu grada, na mjestu gdje se pruža pogled na široku i moćnu rijeku, povjesnim stihovima kneza Frane Krste Frankopana „Navik on živi ki zgine pošteno“ uklesanim starohrvatskom glagoljicom, sjeća se svih onih koji su dali život za Hrvatsku.

Kao kruna svih događanja otvoren je Centar Domovinskog rata u vukovarskoj vojarni s prikazom bitke za Vukovar, stotinu dana okruženja grada i koncentracijskih logora.

3

4

- 1 Spomen dom Ovčara 2 Mjesto sjećanja – Vukovarska bolnica 1991.
3 Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Vječni plamen 4 Križ na ušću Vuke u Dunav za sve koji su dali svoj život za Hrvatsku 5 Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, 938 bijelih križeva 6 Spomenik na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata, autor Đurđa Ostroja 7 Ovčara, spomenik sa simbolom za sve masovne grobnice u Hrvatskoj, autor Slavomir Drinković 8 Mjesto sjećanja – Vukovarska bolnica 1991.

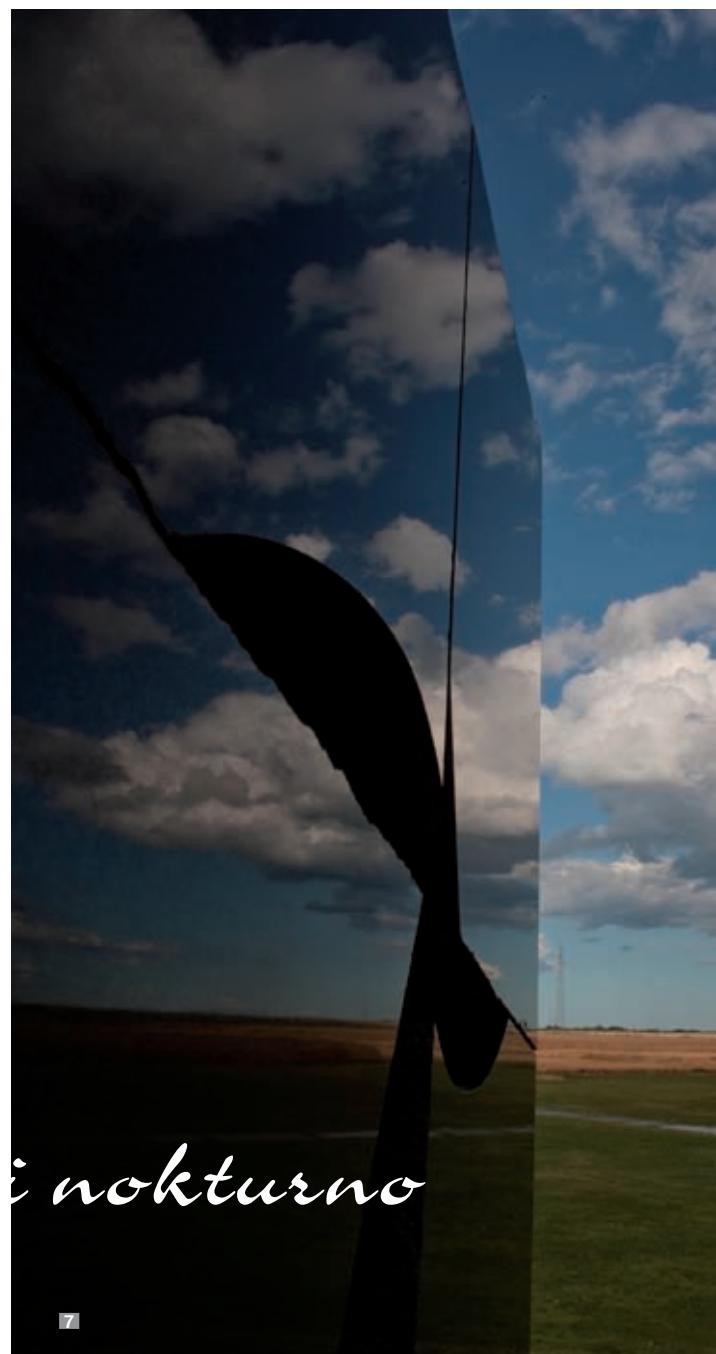
5

Vukovarski nokturno

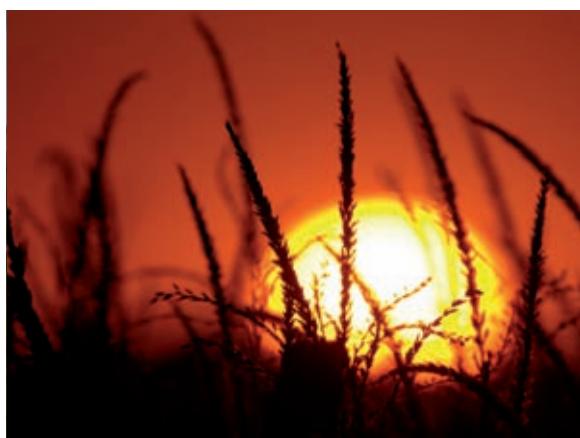

Uukovarskij nokturno

6

7

U čast hrvatskim braniteljima na Trpinjskoj cesti na mjestu nekadašnje pošte u kojoj je 1991. bilo zapovjedništvo dijela Vukovara podignut je Spomen dom u obliku čvrsto stisnute šake, simbolom snage kojom se branio ovaj grad. U središtu doma ponor je s kupolom uništenog tenka bivše JNA, a okolo su ispisana imena svih poginulih pripadnika 204. vukovarske brigade.

I kao što se u životu neprestano isprepliću tuga i radost, usponi i padovi, tako je i u Vukovaru. Prošao je on svoju kalvariju, ima Vukovarski nokturno, ali ima i Dunav i Vuku, Adicu, znamenitosti, poznate građane, Vučedol i Vučedolsku golubicu kao sinonim mira i kontinuiteta života. Ispunjeni dojmovima i osjećajima sigurno ćete se ponovno vratiti u ovaj grad, jer Vukovarci kažu kako Dunav ovdje miriše kao nigdje na svijetu.

Što vidjeti i doživjeti

Posjet memorialnim mjestima započnite u Vukovarskoj bolnici. Nastavite ga na Ovčari, masovnoj grobnici i Spomen domu, a na povratku u Vukovar posjetite Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata.

U Memorijalnom centru Domovinskog rata upoznat ćete se s kronologijom i događajima koji su se tih godina zbivali u čitavoj Hrvatskoj, a u Spomen domu hrvatskih branitelja divit ćete se njihovoj hrabrosti i želji da obrane grad. Obilazak završite posjetom impresivnom Križu na ušću Vuke u Dunav.

Šetnjom uz Dunav, koji je u Vukovaru posebno širok, snažan, a tih i miran, osjetite povezanost s prirodom, ali i ostalim evropskim podunavskim zemljama.

Andelka-Ivan Barto (1967.)	Ringo Bjeljanović (1976.)	Ivan Crnjac (1966.)	Saša Dudar (1968.)
Željko Batarelo (1955.)	Zeljko Blažević (1964.)	Stanoje Čupić (1953.)	Vladimir Đukčić (1948.)
Tomislav Baumgartner (1973.)	Marko Besak (1967.)	Tihomir Dolić (1966.)	Vinka-Duro Ebner (1961.)
Marko Begležević (1968.)	Dragutin Bošanec (1919.)	Ivica Dolinić (1960.)	Dragutin Frkić (1958.)
Željko Begov (1958.)	Zvonimir Brodić (1978.)	Josip Dragun (1963.)	Petar Furundžija (1949.)

Milenko Galic
(1965.)

Vedran Galic
(1973.)

Borislav
Gorjanovic
(1954.)

Siniša Glavašević
(1960.)

Branislav Graf
(1954.)

Uukovarski nokturno

*Upoznaj...
zemlju života*

Tradicija i seoska kućanstva

Tradicionalna kultura Vukovarsko-srijemske županije suvremeni je hrvatski brand u izvornom ili rekonstruiranom obliku. Po kulturno-istorijskim očitovanjima ovo je područje panonske / nizinske kulturne zone sa specifičnostima srijemskog iločkog i vukovarskog područja, vinkovačkog slavonskog, ali i srijemskog šokačkog – starosjedilačkog kraja i županijske Posavine s osobitostima Cvelferije i ostalog dijela Šokadije. Na listi zaštićenih nematerijalnih fenomena RH u 2013. godini od ukupno 118, već je njih 18 s područja VSŽ s kojima ćemo se predstavljati u Europskoj uniji i svijetu: umijeće izrade zlatoveza, izrada vunenih valjanih kaputa rekli / špenzla

1 Šokica na Vinkovačkim jesenima **2** Suvara, jedini očuvani mlin na suhi pogon u ovom dijelu Europe, Otok **3** Vinkovačke jeseni, Mimohod folklornih skupina **4** Šarane tikvice

i fusekla, suknarskih dugačkih kaputa, kožuharsko / krznarskih proizvoda, šokačkih šešira, izrada specifičnih tradicijskih ženskih frizura, umijeće gradnje i sviranja gajdi, sviranja na tamburi samici, gradnja orkestralnih tambura, litarški obrt, umijeće izrade šindre za pokrivanje kuća, umijeće šaranja tikvica, priprema slavonskoga kulena / kulinu, jedinstveni proljetni ophod Filipovčice iz Komletinaca, tradicijski-vokalno instrumentalni napjevi bećarac i svatovac, crkveno pučko pjevanje, pjevanje starogradskih pjesama i šetana slavonska kola. I danas je na području Županije sačuvan starinski dijalektalni govor: šokačka ikavica i šokačka ekavica. Današnja turistička seoska imanja / obiteljska kućanstva na području Županije, nastala su na tragu tradicijskih šokačkih slavonsko-srijemskih stanova, salaša, livada.. iz vremena zadružnog

obiteljskog života, ali i obiteljskih mađarskih i drugih imanja. Povijesno su to bile gospodarske cjeline izvan mjesta u okružju prirodnoga okoliša sa specifičnim graditeljskim ruralnim zgradama i inventarom, tradicijskim životom i kulturom i osobitom domaćom gastronomskom ponudom. Na području ove hrvatske najistočnije županije na takvim imanjima „preslikanim“ iz prošlosti, sada s turističkom ponudom, hrana je kao kult: slavonsko-srijemski domaći kulen / kulin je kralj suhomesnatih proizvoda, božja kapljica rakija je - priki ili bili lik (prijeći bijeli lijek), kao i vino: drži se stara vina i stara prijatelja! Pčele su božja stvorenja – napreduju tamo gdje vlada pravda i poštenje, a onda je i puno meda, te slavonsko-srijemskih svakovrsnih jela i slastica. I svemu tome neizostavna pjesma i svirka, ples i pošalice – široka, vesela i velika slavonsko-srijemska duša.

Upoznaj...
zemlju života

Zanimljivosti

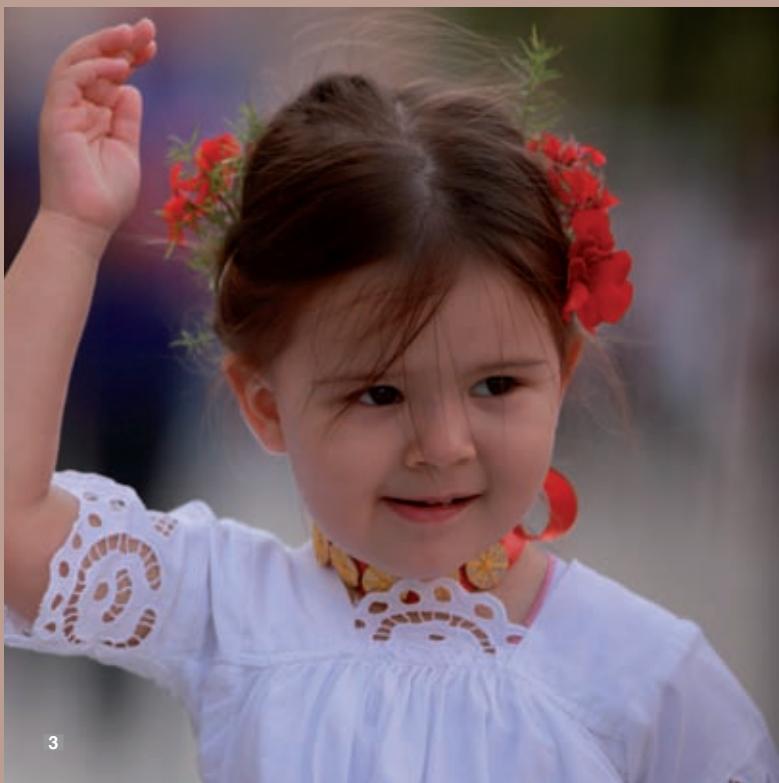
Uz svetište Majke Dobre Nade u Šumanovcima veže se istinita legenda opjevana u pjesmi „Šumanovci“ poznate slavonske pjesnikinje Mare Švel Gamiršek. „...Molila je Gospu, kršćana pomoći, da pronađe lijek i ozdravi oči... Zvijezdama krunjena, kao mjesec sjajna, pristupila k njoj je Gospa, divna bijela... Vidi bunar kod sedmoga hrasta! Idi i operi kod njeg bolne oči... pomoći će ti brzo i sigurno doći“.

Tradicijskom bogatstvu Vukovarsko-srijemske županije svjedoči i Suvara u Otoku pored Vinkovaca, mlin na konjski pogon iz 19. stoljeća, spomenik najviše kulturne vrijednosti i jedini očuvani objekt te vrste u Hrvatskoj i jugoistočnoj Europi.

Jeste li znali da su bogate djevojke u prošlosti uz svečanu nošnju kao nakit nosile 99 dukata, ali ne i stotinu kako ne bi platile porez? Jedinstveno muško rukotvorstvo u Hrvatskoj sačuvano je u Bošnjacima. Riječ je o izradi oboraka, uboraka, polosmaka, drvenki... , drvenih posuda za žito u sjemenu.

Što posjetiti

- Doživite Vinkovačke jeseni - najveću manifestaciju izvornog folklora u Hrvatskoj.
- *Cestom zlatne niti u Županji* i njezinoj okolini upoznajte domaćine – Šokice i Šokice, doživite izvorne običaje uz domaću hranu;
- Uživajte u neodoljivom šarmu seoskih domaćinstava, ljubaznosti njihovih vlasnika i bogatstvu gastro ponude;
- Budite žetelac na jedan dan i sudjelujte u žetvi i vršidbi, ručno ili na strojevima iz 19. stoljeća;
- Naučite nove vještine na radionicama rukotvorstva u **Adici** u **Vukovaru**;
- Jašite slavonskog *Sokola* ili se provozajte u šokačkim kolima ili fijakeru;
- Pronađite mir u svetištima i prošteništima.

Gastronomija

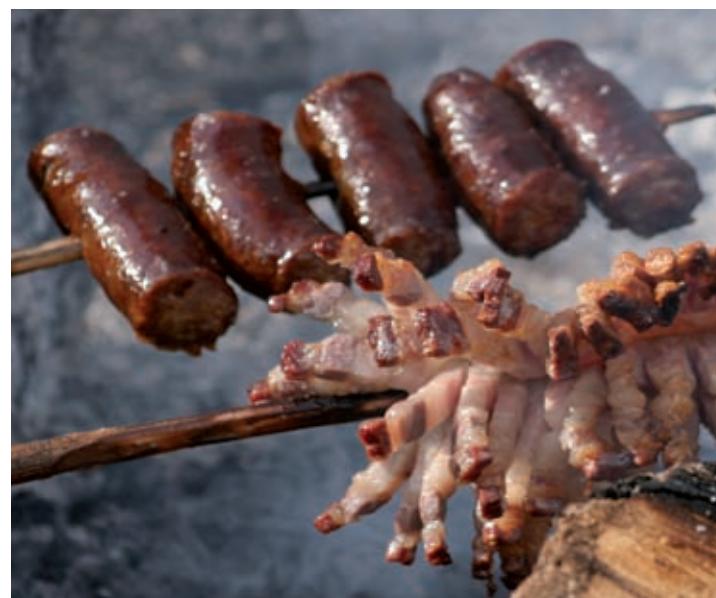
Okusi... zlatnu Hrvatsku

Kuhinja istoka Hrvatske začinjena je ljepotama i mukama stoljetnih povijesnih događanja, kolopleta života starosjedilaca i doseljenika, utjecaja osvajača i susjeda. Kuhana na tihoj vatri svakodnevnog života, godišnjih i životnih običaja sela, gradskih i plemićkih novotarija, zamirisat će svakom putniku namjerniku arhaičnošću prapovijesnog ražnja, jednostavnosću i domišljatošću seljačkih jela, prehrambenim ostacima osmanlijskih agovanja, gurmanskim blještavilom Austrougarskog carstva i šapsko-madarškim dunavskim kulinarskim posebnostima. Zato nije čudo da će vas nadaleko poznatom slavonskom gostoljubivošću dočekati s pečenim prasetom na ražnju, trgancima sa sirom i čvarcima, domaćim kvasnim kruhom, kulenom i paprenom kobasicom slavonske autohtone svinje fajferice. Naći ćete ovdje i podunavske muške specijalitete iz kotlića poput fiš paprikaša ili čobanca, sušenog šarana ili onog na rašljama, a sve dobro začinjeno domaćom mljevenom paprikom. Nećete se niti snaći, a već će se pred vama pušti

čuveni iločki čevap turskog naziva i mađarskog umaka i kao dukat žuta bazlamača s crnim pekmezom od šljiva. A o čuvenom podugačkom nizu jela od kokošje čorbe s domaćim rezancima do listarića, masnica i kirbaških kolača da i ne govorimo. Naravno da će vam sve ići u slast, jer vam nisu dali jesti, a da prije niste s njima iskapili čokanjčić mirisne šljivovice za dobar tek. I dok vi kroz hranu upijate svu dobrotu i pitomost ovog kraja, domaćin će s vama razmjenjivati zdravice s čuvenim vinima blagih obronaka Fruške gore, koja baš na ovom mjestu grli široku Panonsku nizinu.

Zanimljivosti

Slavonija slovi kao regija u Hrvatskoj u kojoj se oduvijek najviše jede i to posebice meso. Jeste li znali da se meso do polovice 20. stoljeća jelo svega dva puta tjedno – samo četvrtkom i nedjeljom? Tko bi rekao da je u prošlosti Slavonac bio uglavnom više gladan nego sit, te je u nizu životnih i godišnjih običaja tražio priliku da pogosti i sebe i svoje goste. Znate li da su u nekim dijelovima Slavonije županijske vlasti zabranjivale seoske gozbe, okrivljujući ih za siromašenje sela?

Slavonac je uvijek cijenio svakog gosta. U prošlosti je svaka kuća, ma koliko skromna bila imala posebnu sobu za gosta. Za goste se čuvalo najbolje posude, najkvalitetnije meso, ali i namirnice poput jaja i kajmaka.

U Slavoniji su jednom godišnje od svete Kafe do Božića klali svinje za smok paleći im dlaku slamom i trančirajući ih s leđa. Od svinje se nije ništa bacalo, osim papaka, iskoristio se svaki dio.

U prošlosti je seljacima šećer bio dostupan u malim količinama pa su se pravili kolači od prirodnih zasladića poput štrudla od bundeve turkinje, šećerne repe ili sezonskog voća, medenjaka od meda šećerne repe, jednostavnih kolača s pekmezom od šljive, a poseban specijalitet je bio kompot bez šećera – od sušenih šljiva ili listića sušene jabuke i kruške, odnosno turšija od krušaka divljaka ili miholjača.

Jeste li znali da su kulen, kulenova seka i kobasicе zapravo sirovo, osušeno meso, a da se od čvaraka i svinjskog sala prave izvrsni kolači - čvarkare i salenjaci?

Što posjetiti

- Sve najljepše od prirode na slavonsko-srijemskom stolu spremljeno je na najfiniji način i posluženo s najviše ljubavi.
- U ruralnom ili urbanom okruženju, na seoskom domaćinstvu ili u gradskom restoranu, slavonsko-srijemski gastro užici vrhunski su doživljaj.
- Kušajte kulen u kušaonici kulena u **Bošnjacima**.
- Uživajte u raskoši voćnih proizvoda na tematskom **Putu voćne kapi**.
- Iznenadite se fišem bez kosti u **Ilok**u i neotkrivenim specijalitetima od riječne ribe.
- Nagradite se slatkim, a zdravim – **slavonskim medom**.

Okusi...
zlatnu Hrvatsku

Srijemsko vinogorje

Pomiriši... vinsko kraljevstvo

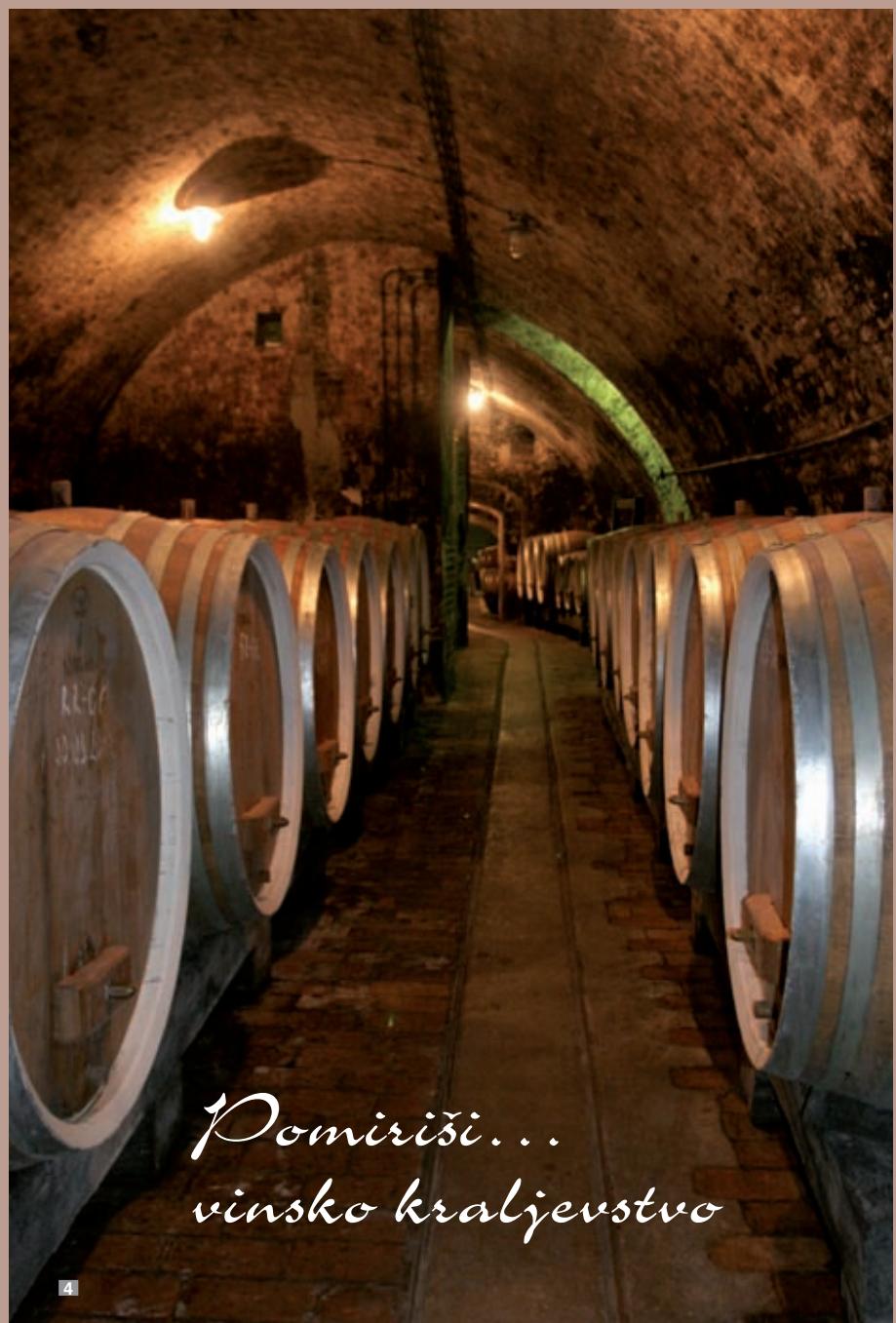
Obronci srijemskog vinogorja spuštajući se prema Dunavu kreiraju najljepše krajobrazne slike koje u kombinaciji s bogatom enogastro ponudom pozivaju na odmor i opuštanje. Ovo prekrasno vinogorje smješteno je u najistočnijem dijelu Vukovarsko-srijemske županije i Hrvatske, na južnim i jugozapadnim obroncima Fruške gore sa središtem u Iloku pa ga se nerijetko naziva i iločko vinogorje. Zahvaljujući velikom broju sunčanih sati, brežuljcima na visini od 200 do 250 metara i ocjeditim tlima na prapornoj podlozi koja ne zadržavaju vlagu, vinova loza rađa grožđem visoke kvalitete, kao osnovnim uvjetom za proizvodnju vrhunskih vina koja iz Iloka odlaze u Hrvatsku, Europu i svijet.

Od prve vinove loze koju su u ovom kraju zasadili Rimljani još u 3. stoljeću, srijemsko vinogorje se neprestano širilo i danas se prostire na površini od oko 1500 hektara. Iako je njegova najrasprostranjenija sorta graševina koja daje vina laganija u tijelu i alkoholu, ali svježija u okusu s ugodnim kiselinama te svježim voćnim mirisima – traminac je nadaleko proslavio ovaj kraj. Upravo u ovom klimatu i na ovim položajima traminac pruža svoj maksimum te je po kvaliteti vodeći u Hrvatskoj i šire. Daje vina slatnato žute do zlatno žute boje, vrlo izražene sortne arome i buke, te karakteristične punoće. U mirisu dolaze do izražaja arome ruže i kompleksni mirisi suhog voća s medenim notama. Od suhih pa sve do slatkih varijanti izvrsno se sljubljuje uz razna jela i deserte.

Uz ove dvije najvažnije bijele sorte u vinogorju Srijema uzgajaju se chardonnay, rajsni rizling, pinot bijeli, pinot sivi, silvanac zeleni...

Iako su crne sorte zastupljene u manjoj mjeri, njeguje se merlot, cabernet sauvignon i najvažnija frankovka za koju se smatra da joj je podrijetlo upravo na prostorima Srijema, Slavonije i Donje Austrije. Riječ je o tipičnoj kontinentalnoj crnoj sorti laganijem karaktera s ugodnim mirisima kupine, suhe šljive ili pekmeza od šljiva, a dok je mlada i mirisima višnje. U posljednje vrijeme sve se više proizvodi u varijanti rose vina koja se odlikuju kao suha, s ugodnom voćnom svježinom u mirisu i okusu, a primjereno ohlađena idealno je ljeto osvježenje.

4

*Pomiriši...
vinsko kraljevstvo*

5

6

Zanimljivosti

Neprekinuta tradicija od nevjerojatnih 1800 godina proizvodnje vina u Iloku seže još u vrijeme starog Rima. Rimski car Probus u 3. stoljeću uvodi nove kvalitetne sorte na ovo područje, a čak su i Turci, unatoč vjerskoj zabrani konzumacije alkohola, trgovali iločkim vinom.

Plemićka je obitelj Odescalchi u 17. stoljeću iz svojih podruma nudila prva vina u boci u Europi, poznata od 19. stoljeća i na engleskom dvoru. Koliko Britanci cijene vina ovog kraja govor i činjenica da se iločki traminac prije šezdesetak godina pio i na krunidbi kraljice Elizabete II. O kakvom je vinu riječ potvrđuju i brojne zlatne medalje za kvalitetu koje je iločki traminac osvojio posljednjih godina na najuglednijim svjetskim ocjenjivanjima od Londona, Pariza, Verone, Madrida, Budimpešte, Bruxellesa, preko Mundus Vinija u Njemačkoj, pa izvan Europe na ocjenjivanjima u Kaliforniji, Izraelu, Kanadi...

Što posjetiti

- Ne propustite obilazak mjesta i vinogorja vinskim turističkim vlakicem.
- Brojni podrumi i vinogradi čine „Iločku vinsku cestu“ koja prolazi ulicama mjesta i završava u pitoresknim vinogradima vidikovaca **Vukovo** i **Principovac**.
- Razgledavanje započnite u *Starim podrumima*, najvećoj atrakciji u središtu **Iloka** i otkrijte zašto su još stari Rimljani ovaj grad nazivali „*Slast svijeta*“ ili „*Delicium mundi*“.
- U srijemskim vinskim slastima uživajte i kušajući vina vukovarskih vinara.

- 1** Vinogradarska kuća "Goldschmidt" **2** Vinogradarska kuća "Goldschmidt", unutrašnjost **3** Paž na ulasku u Stare iločke podrume
4 Stari iločki podrumi iz 15. st. **5** Ladanjsko imanje Principovac
6 Golf pucalište na Principovcu .

Priroda Osjeti... otkucaje zemlje

Može li čovjek poželjeti ljepše okruženje od šuma, čistih rijeka i nepreglednih polja? U tom prirodnom bogatstvu stasali su Slavonija i Srijem podarivši potpuno novu dimenziju životu prepunu emotivnih i estetskih otkrića.

Od **Spačve**, najveće cijelovite šume slavonskog hrasta lužnjaka površine 40 tisuća hektara, preko čudesnih višestoljetnih stabala hrasta lužnjaka u šumariji Gunja i preživjele vrste stabala bukve iz zadnjeg ledenog doba u posebnom šumskom rezervatu Radišovo, naglašava se neraskidiva veza prirode s čovjekom koja traje stoljećima. Slavonski hrast lužnjak obilježio je život pored šuma, a i danas se njegovoj ljepoti i kvaliteti dive znaci diljem svijeta. Riječ je o izrazito dugovječnoj vrsti drva za koju se kaže da stotinu godina raste, stotinu godina živi i stotinu godina umire. Njegove krošnje kriju rijetke zaštićene životinske vrste poput *hrastove strizibube* (*Cerambyx cerdo*), *jelenka* (*Lucanus cervus*), *štekavca* (*Haliaeetus albicilla*),

bjelovrate muharice (*Ficedula albicollis*), *crvenoglavog đetlića* (*Dendrocopos medius*), *crne rode* (*Ciconia nigra*)...

Područje šumskog spačvanskog bazena bogato je vodotocima među kojima se ljepotom izdvajaju *Virovi*, zaštićeni krajolik i raj za ljubitelje bujne i netaknute prirode. S nepuna dva kilometra duljine i šezdesetak metara širine obuhvaćaju dio istoimene rječice, predstavljajući tipični slavonski krajobraz i prostor bogat jedinstvenim biljnim i životinjskim vrstama, a zahvaljujući podzemnim vodama nikada nisu presušili baš kao ni ljepota pitome slavonske i srijemske prirode pretocena i u grb Vukovarsko-srijemske županije. U njegovu središtu odmara se jelen sa zlatnim kolutom oko vrata, iza njega je slavonski hrast, drvo duboko ukorijenjeno u tradiciju ovog kraja, a plave crte predstavljaju tri rijeke: *Dunav*, *Savu* i *Bosut* koje su svaka na svoj način obilježile ovdašnjeg čovjeka.

*Osjeti...
otkucaje zemlje*

Zanimljivosti

Ljubitelje prirode oduševit će činjenica da u Hrvatskoj jedino u očuvanom i slikovitom iločkom krajoliku mogu vidjeti orla krstaša te da u iločkom parku raste i tercijarni relikt, *ginkgo biloba*, koje se često naziva i „živim fosilom“. Unutar zaštićene prirodne vrijednosti Spomenika parkovne arhitekture dvorca Odescalci, pronađena je rijetka vrsta guštera - *Ivanjski rovaš* (*Ablepharus kitaibelii*), a nedaleko od Iloka u Mohovu jedini fosilni ostatak mladog vunastog nosoroga star preko 10 tisuća godina.

Na području općine Tordini zabilježen je jedini gnjezdeći par stepskog sokola (*Falco cherrug*) u Hrvatskoj. Riječ je o najpoželjnijoj vrsti sokola za lov sokolarenjem. A da je ovo područje bogato pticama govori i podatak da u Vukovarsko-srijemskoj županiji žive orlovi štekavci čiji raspon krila kod ženki doseže i do 2,5 metara.

Upolustepskim područjima živi kasijska žuta poljarica (*Coluber caspius*), jedna od najduljih zmija u Europi, a nedavno je u Dunavu ulovljena rijetka vrsta ribe iz porodice jesetrovki. Vjeruje se da je riječ o vrsti *Acipenser nudiventus* koja je na području Hrvatske registrirana zadnji puta prije 130 godina.

Jedina panonska slana stepa, „slani“ pašnjak, u kontinentalnom dijelu Hrvatske prostire se na području Općine Trpinja s karakterističnim vrstama biljaka poput panonskog zvjezdana (*Aster tripolium*), sirijske povijuše

(*Camphorosma annua*), slatinskog trputca (*Plantago tenuiflora*)...

Što posjetiti

- Posjetite Šumarski muzej u Bošnjacima.
- Vozeci se turističkim brodom Sv. Katarina u Nijemcima promatrajte ptičji svijet, istražujte nedirnutu prirodu i pokušajte otkriti kojim smjerom teče Bosut.
- Istražujte Srijem biciklom na biciklističkim rutama Dunav i Srijem ili otkrijte novi hobi igrajući golf na Principovcu u Iloku.
- Uživajte u hladu hrastovine vozeći se ekomobilima kroz šumu Kunjevci kod Vinkovaca ili zavesljajte u kajaku snažnim Dunavom.
- Sultanskom snagom prodite po europskoj pješačkoj ruti „Sultans trail“.
- Okušajte svoje vještine i zaigrajte paint ball u Cerni i Novom Selu kod Vinkovaca.
- Okupajte se u Dunavu na uređenim plažama u Vukovaru i Iloku ili na zatvorenom bazenu u Vinkovcima.
- Među poljima i vinogradima uživajući na planinarskoj stazi Liska kod Iloka pronađite istoimeni najviši vrh Vukovarsko-srijemske županije.
- Znalcima i profesionalcima, pustolovima i hobistima preporučamo lov na krupnu divljač i ribolov.
- Suživite se sa šumom – kampirajte na Spačvi u moćnoj Spačvi.

Osjeti...
otkucaje zemlje

- 1 Stepski sokol 2 Jelen lopatar 3 Orao štekavac
4 Lisica 5 Divlja mačka 6 Jelen obični
7 Divlja svinja; 8 Zec 9 Divlja patka 10 Fazan
11 Liska

TURISTIČKE INFORMACIJE

TURISTIČKI VODIČI, AGENCIJE, TURISTIČKE ZAJEDNICE

TURISTIČKI VODIČI:

Danubiumtours – DMC
turistička agencija, Iznajmljivanje bicikla, četverocikla i kajaka, kostimirani vodiči
Putnička agencija
Olajnica 13, Vukovar
tel.: 032 445 455, fax: 032 445 457
www.danubiumtours.hr

Udruga Turističkih vodiča Vukovar
B. J. Jelačića 53, Vukovar
tel: 032 413 613, gsm: 095 198 2306;
099 216 5437
web: www.utv-vukovar.hr

Društvo turističkih vodiča
Vukovarsko-Srijemske Županije
tel./fax: 032 441 836
www.dtvvsz.hr

TURISTIČKE AGENCIJE
Danubiumtours – DMC
Olajnica 13, Vukovar
tel.: 032 445 455, fax: 032 445 457
www.danubiumtours.hr

Vuka
Olajnica bb, Vukovar
tel./fax: 032 442 474
e-mail: pavuka@vu.t-com.hr

Compunkt
Trg Republike Hrvatske 2/5, Vukovar
tel./fax: 032 445 561
www.agencija-compakt.hr

Turizam
Varaždinska 5a, Vukovar
Tel.: 098 346 498
e-mail: igor.vlasic@gmail.com

Dika turistička agencija
Duga ulica 5, Vinkovci
tel./fax: 032 445 558 ,
gsm: 098 969 6046
www.dika-tours.hr

Turistička agencija
Marc Panonium tours d.o.o.
Hrvatskih kraljeva 16, Vinkovci
tel.: 032 333 644, 032 333 563
fax: 032 333 664, gsm: 099 214 9988,
098 418 032, 098 269 559
www.marc-panonium-tours.hr

Putnička agencija POLET
Poslovница Vinkovci
Trg kralja Tomislava 1, Vinkovci
tel./fax: 032 308 938
www.polet.hr

Panturist Vinkovci
Duga ulica 24, Vinkovci
tel.: 032 331 257
e-mail: marija.bijelic@panturist.hr

Meridijan tours
Matić Ivanića 97,
Vinkovci
tel.: 032 360 268
e-mail: meridijan.tours@gmail.com

Putnička agencija POLET
Poslovница Županja
Veliki kraj 53, Županja
tel./fax: 032 831 889
e-mail: agencija-zupanja@polet.hr,
polet1@vu.t-com.hr

TURISTIČKE ZAJEDNICE

Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije
Glagoljska 27,
Vinkovci
tel.: 032 338 425; fax 032 344 034
www.visitvukovar-srijem.com

Turistička zajednica grada Vukovara
J. J. Strossmayera 15,
Vukovar
tel.: 032 442 889, fax: 032 442 890
www.turizamvukovar.hr

Turistička zajednica grada Vinkovaca
Trg bana Josipa Šokčevića 3,
Vinkovci
tel./fax: 032 334 653
www.tz-vinkovci.hr

Turistička zajednica grada Iloka
Trg Nikole Iločkog 2, Ilok
tel.: 032 590 020; fax 032 592 966
www.turizamilok.hr

Turistička zajednica grada Županje
Veliki kraj 66, Županja
tel./fax: 032 832 711
www.tz-zupanja.hr

Turistička zajednica općine Nijemci
Trg kralja Tomislava 6,
Nijemci
tel.: 032 280 376
e-mail: tznijemci@inet.hr

KULTURNO POVIJESNA BAŠTINA

MUZEJI:

Gradski muzej Vukovar/ dvorac Eltz
Županijska 2, Vukovar,
tel.: 032 441 271, fax: 032 441 274
Dovršenje Arheološkog parka je u
tijeku.
www.muzej-vukovar.hr

Gradski muzej Vinkovci
Trg Bana Josipa Šokčevića 16, Vinkovci,
tel.: 032 332 504, fax: 032 337 701,
www.muzejvk.hr

Muzej grada Iloka /dvorac Odescalchi
O. M. Barbarića 5, Ilok,
tel.: 032 827 410; fax: 827 418
www.mgi.hr

Zavičajni muzej Stjepana Grubera
Savska 3, Županja,
tel.: 032 837 101, fax: 032 838 977
www.zavicajnimuzejstjepangruber-zupanja.hr

Šumarski muzej
Trg fra Bernardina Leakovića 14,
Bošnjaci
gsm: 098 442 188

Zavičajni muzej župe Nijemci
Trg kralja Tomislava 6, Nijemci
gsm: 098 544 935

LIVING HISTORY TURISTIČKI VODIČI:

DMC Danubiumtours, putnička agencija, Olajnica 13, Vukovar, tel.: 032 445 455, fax: 032 445 457, www.danubiumtours.hr

PROMATRANJE ZVIJEŽĐA:

Astronomsko društvo „Oton Kučera“
Vinkovci
www.kalendarorion.com

Tematska turistička ruta „Zavičajnici“
Ivan Kozarac, kavana „Aurelia“, Trg Bana Josipa Šokčevića 16, Vinkovci

Lavoslav Leopold Ružička, rodna kuća, J. J. Strossmayera 25, Vukovar

Sv. Ivan Kapistran i Nikola Iločki, samostan Sv. Ivana Kapistrana, Trg sv. Ivana Kapistrana 3, Ilok

VUKOVARSKI NOKTURNO

Spomen dom Ovčara
tel.: 032 512 345
www.hdlskl.hr/spomendom

Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata
tel: 032 412 980

Mjesto sjećanja Vukovarska bolnica 1991.
Županijska ulica 72, Vukovar
gsm: 091 452 1222

Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar, Vojarna 204. brigade
Hrvatske vojske, IVE Tijardovića bb,
Vukovar
tel.: 032 827 008, gsm: 098 456 246

Spomen dom hrvatskih branitelja
Trpinjska cesta 82, Vukovar
tel: 099 441 7467

TRADICIJA

SEOSKA DOMAĆINSTVA - KUŠAONICE

Otočka suvara
Vladimira Nazora 49, Otok
kontakt: Grad Otok, tel.: 032 394 756

SELJAČKA DOMAĆINSTVA

Acin salaš
Vukovarska 98, Tordinci
gsm: 091 115 0505; 091 584 6144
fax: 032 580 902
www.acinsalas.com

Antin stan
Vinogradrska bb, 32 281 Ivankovo
Tel.: 032/381 444
e-mail: antin.stan@gmail.com

Agroturizam Matkova pecara
(smještaj, kušaonica)
Strossmayerova 118, Bošnjaci
gsm: 098 295 548
www.smjestaj-juzbasic.hr

OPG Barbarić (smještaj, kušaonica)
V. Nazora 23, Ilok
tel.: 032 593 359
gsm: 098 914 0354; 098 274 350
www.rakije-barbaric.hr

Apartman i odmorište „Dunavska oaza“ ****
V. Kraljevića 52, Ilok
tel.: 032 590 830, gsm: 098 939 3307
e-mail: dragana.vranjkovic@gmail.com

Poljodjelski obrt Vinogradi **
vl. Vlatka Čobanković
V. Nazora 50, Ilok
tel.: 032 593 099, gsm: 098 175 0760

 OPG Bičanić
(smještaj, kušaonica) PVK
Seoski turizam, vinski
podrum i destilerija
Kralja Zvonimira 6, Opatovac
gsm: 099 2135 655; 099 835 4476
www.budimka.hr

Turističko seosko gospodarstvo
"Kapetanova kuća"
Dunavska 6, Šarengrad
tel.: 032 518 168, fax: 032 518 019
gsm: 099 653 0536
www.tsg-kapetanova-kuca.hr

**Snašini kućari, ruralna kuća
za odmor ****
Kralja Tomislava 129, Gradište
tel.: 032 841 229

Seljačko domaćinstvo Fruk
Kolodvorska 78, Vrbanja
tel.: 032 864 985, gsm: 098 217 563
fax: 032 864 987
e-mail: fruk@vk.t-com.hr

Seljačko domaćinstvo Janković
(smještaj, jahanje)
Kneza Ljudevita Posavskog 196, Vrbanja
gsm: 098 652 104
e-mail: vjekoslavljankovic@gmail.com

**SELJAČKA DOMAĆINSTVA
- KUŠAONICE**

 OPG Zdenko Perakić
– kušaonica kulena
V. Nazora 77, Bošnjaci
gsm: 098 927 8255

 Markovi kućari
Baruna Trenka 59, Županja
tel.: 032 837 296

 **Srijemska kušaonica s odmorištem
za konje**
Matije Gupca 67, Tovarnik
gsm: 098 923 9166

**PUT VOĆNE KAPI
- KUŠAONICE**

 Kušaonica „Ambar“
OPG Šarčević, V. Nazora 96, Bošnjaci
gsm: 098 703 878

 Matkova pecara
Strossmayerova 118, Bošnjaci
gsm: 098 295 548,
www.smjestaj-juzbasic.hr

OPG Marko Jukić
Kolodvorska 55, Cerna
gsm: 098 856 146,
www.markova-sljivovica.hr

Snašina kušaonica
TO «Minas», Kolodvorska 49a,
Stari Mikanovci
tel.: 032 212 141

**CESTA ZLATNE NITI
ŽUPANJA:**

Markovi kućari
Baruna Trenka 59, Županja
tel.: 032 837 296

**Lončarstvo i ukrasna keramika –
suveneri**

J. J. Strossmayera 61, Županja
gsm: 091 173 5423

Udruga galerije Veliki kraj,
Veliki kraj 73, Županja
tel./fax: 032 831 388,
e-mail: galerija@veliki-kraj.hr

Mesnica As – gastro ponuda
Veliki kraj 3, Županja, tel: 032 837
590,
e-mail: mesnica-as@hi.t-com.hr

ŠTITAR:

OPG Dominković – proizvodnja
suvenera i zlatoveza
B. Jelačića 36, Štitar, tel.: 032 847 310

Ana Vincetić – izrada
tradicione nošnje
Bana Jelačića 58, Štitar,
gsm: 098 922 4877

Snaše zlatne niti – gastro ponuda –
listarići
Županjska 5b, Štitar,
gsm: 098 197 2731

BABINA GREDA:

OPG Tihomir Babić – seoski turizam
M. Stojanovića 170, Babina Greda,
gsm: 098 918 0322

BOŠNJACI:

 OPG Darko Juzbašić – seoski
turizam, proizvodnja rakije
Gajeva 121, Bošnjaci,
gsm: 098 295 548
www.smjestaj-juzbasic.hr

 OPG Stanko Šarčević – seoski
turizam, proizvodnja rakije
V. Nazora 96, Bošnjaci,
gsm: 098 703 878

OPG Zdenko Perakić – kušaonica
kulena, gastro ponuda
V. Nazora 77, Bošnjaci,
gsm: 098 927 8255

Udruga Bošnjački šlingeraji –
rukotvorine
Ljudevita Gaja 1, Bošnjaci,
gsm: 098 187 5015

**Udruga Zlatne ruke – toledo, rišalje,
šlingeraj**
V. Nazora 9, Bošnjaci,
gsm: 091 553 8533

Ranč Mustang – rekreacijsko jahanje i
restoran, vl. Mirko Raguz
J. J. Strossmayera 328, Bošnjaci,
tel.: 032 845 978, gsm: 091 520 2390

Aquarius – bistro pizzeria, vl. Antun
Franjić
J. J. Strossmayera 107, Bošnjaci,
tel.: 032 845 749

CERNA:

ZOO Miško
J. J. Strossmayera 104c, Cerna;
tel.: 032 843 210, gsm: 098 866 496

DRENOVCI:

BO – ART, obrt za izradu suvenira
Soljanska 16, Drenovci,
tel.: 032 861 056, gsm: 098 572 522

GRADIŠTE:

Makarević Anica – šarana tikvica
Braće Radića 172, Gradište,
tel.: 032 841 286

Makarević Ivica – šarana tikvica
B. Radića 118, Gradište,
gsm: 098 185 8954

**JAHANJE/VOŽNJA ZAPREŽNIM
KOLIMA I/ILI FIJAKEROM:**

 OPG Dunavski raj,
Hrvatske nezavisnosti 27, Vukovar,
tel.: 032 410 633, gsm: 092 308 5290,
www.dunavski-raj.com - IZL

Konjogojska udruga Stari Graničar,
Baruna Trenka 49, Županja,
gsm: 098 914 0725

 Markovi kućari, vl. Marko Maroševac
– seoski turizam,
Baruna Trenka 59, Županja,
tel.: 032 837 296

Konjički klub „Satir 2003“
Vinkovci, J.Kozarca 162
Mob:098349 063

Konjička Udruga „Kadij“,
Ilok,
gsm: 098 902 6649

Adam Adžić,
Kanovačka 31, Vinkovci,
gsm: 091 115 0505

Konjički klub „Satir“,
Kneza Višeslava 14, Vinkovci,
gsm: 099 312 7034
e-mail: antelovric.al@gmail.com

Konjički klub „Eohippus“,
V. Vidrića 40, Vinkovci,
gsm: 098 942 1533

PUO „Martin“,
K. Zvonimira 8, Ilok,
gsm: 099 693 0821

Konjogojska udruga „Vranac“,
M. A. Reljkovića 126,
Donje Novo Selo,
gsm: 099 732 2438

VINOGORJE SRIJEM

**VINSKI PODRUMI I
KUŠAONICE**

**Vinarija Iločki podrumi d.d. –
Stari podrum**
O. M. Barbarića 4 (u sklopu stare
jezgre – tvrdave), Ilok
tel./fax: 032 590 088
www.ilocki-podrumi.hr

Vinarija IVAN BUHAĆ
Hercegovačka 1, Ilok
tel.: 032 593 100
gsm: 098 933 3995
www.vino-buhac.com

Vinarija IVAN KNEZOVIĆ
M. Gupca 101, Ilok
tel.: 032 593 257
gsm: 098 172 4202
e-mail: vinarija_knezovich@net.hr

Vinarija Dolić-Kraljević
K. Tomislava 89, Ilok
tel.: 032 590 712
gsm: 091 488 2922
dolic.kraljevic@gmail.com

Vinarija Paula Stipetić
S. Radića 16, Ilok
tel.: 032 591 068
gsm: 098 186 3942
e-mail: [paula.stipetic@vu.t-com.hr](mailto: paula.stipetic@vu.t-com.hr)

Vinarija Mirko Čobanković
S. Radića 98a, Ilok
tel.: 032 593 336
gsm: 098 951 6111
www.facebook.com/pages/Vinarija-Čobanković

Vinarija Ivan Čobanković
V. Nazora 59, Ilok
tel.: 032 593 382
gsm: 098 934 4947
www.vinarija-cobankovic.hr

Vinarija "Podrum Marija"
S. Radića 63, Ilok
tel.: 032 591 079; 032 338 164
gsm: 098 758 217; 098 528 077
www.podrum-marija.hr

Vinarija Čobanković Vlatka (PUO Vnogradi)
I. Gundulića 28, Ilok
tel.: 032 593 099, gsm: 098 175 8760
www.vinogradi-ilok.com

Vinarija Srednja škola Ilok
M. Gupca 168, Ilok
tel.: 032 593 207
www.ss-ilok.skole.hr

Vinarija PZ Trs
Gundulićeva 18, Ilok
fax: 032 590 043
gsm: 095 902 4176; 095 908 6520
www.vinarija-trs.com

Vinarija Dragun
M. Čobankovića 4a, Ilok
tel.: 032 593 183, gsm: 099 216 0649
www.vinarija-dragun.hr

Vinarija Vino – Ilok d.d.
Radićeva 14, Ilok
tel.: 032 590 114

Vinarija „Srijem”
I. G. Kovačića 110, Ilok
gsm: 098 496 075
e-mail: zlatko.zajac1@vk.htnet.hr

Vinarija PZ „Gradac“
A. Starčevića 28, Bapska
tel./fax: 032 515 151,
gsm: 098 494 512
e-mail: miroslav.bozinovic@zg.t-com.hr

Vinarija „Dioniz“
Vlatka Kraljevića 52, Ilok
tel./fax: 032 590 830
e-mail: dragana.vranjikovic@gmail.com

Vinarija „Srijemska kapljica“
S. Radića 92, Šarengrad
tel.: 032 518 900, fax: 032 518 901
gsm: 098 978 7459
www.srijemska-kapljica.hr

Vinarija „Podrumi Krešić“
S. Radića 105, Šarengrad
Gsm: 099 815 0518
www.podrumi-kresic.com

OPG «Barbarić»
V. Nazora 27, Ilok
tel.: 032 593 359, gsm: 098 914 0354
www.rakije-barbaric.hr

Kušaona voćnih rakija i likera „Miškulín“
Stjepana Radića 97
mob. 098 680 180
www.kusaonamiskulin.webs.com

Vinsko-turistički centar Kurija Brnjaković
Trg sv. Ivana Kapistrana 5, Ilok
gsm: 091 488 2922
www.srijem.info

VINARIJE I KUŠAONICE U VUKOVARU

„Vupik“ d.d.
Salas Goldschmidt
Vučedol bb, Vukovar
gsm: 098 580 447

Vinarija „Šmid“
Dobriće Cesarića 16, Vukovar
tel./fax: 032 410 983
gsm: 095 808 5905; 098 413 954
e-mail: ivan.smidt@vu.t-com.hr

OPG Mirjana Milanković
Vinarija Milanković
Sinjske alke 11, Vukovar
tel: 099 228 4044
e-mail: vinarija.milankovic@gmail.com

„Sovar“ Sotin
Dr. Franje Tuđmana 64, Sotin
gsm: 098 186 8715
e-mail: opsgovar@gmail.com

Antun Pothorski
Mirna ulica 5, Vukovar
gsm: 098 631 529

VINOTEKE

Vinsko-turistički centar Kurija Brnjaković
Trg sv. Ivana Kapistrana 5, Ilok
gsm: 091 488 2922
www.srijem.info

Ilokčki podrumi d.d.
Stari podrum, O. M. Barbarića 4, Ilok,
tel.: 032 590 088

- Izdvojena vinoteka i točionica,
F. Tuđmana 62, Ilok,
tel.: 032 590 003

- Hrvatskih žrtava 1a, Vinkovci,
tel.: 032 340 067

- Veliki kraj 100, Županja,
tel.: 032 834 045
www.ilocki-podrumi.hr

Vinoteka i poklon galerija „Veritas“
Matije Gupca 14, Vinkovci
tel.: 032 363 947; gsm: 099 508 8986
veritas@on-grupa.com

BORAVAK U PRIRODI I REKREACIJA
TURISTIČKI BROD – VOŽNJA RIJEKAMA

Danubius – Ilok, Hotel „Dunav“,
Julija Benešića 62, Ilok,
tel.: 032 596 500, fax: 032 590 134,
www.hoteldunavilok.com

Dunav-Vu, Vukovar,
tel.: 091 512 0808
SV. KATARINA, Nijemci, TZ općine Nijemci, tel.: 032 280 376,
e-mail: tznijemci@inet.hr

VOŽNJA TURISTIČKIM VLAKIĆEM:

Vukovar Turistički vlakić – Park-šuma
Adica bb, Vukovar, tel.: 032 433 218,
e-mail: ecotourvukovar@gmail.com

Ilok, Ilokčki podrumi

O. M. Barbarića 4 (u sklopu stare jezgre – tvrđave), tel./fax: 032 590 088
staripodrum@ilocki-podrumi.hr
www.ilocki-podrumi.hr

Eko mobili

Lovački dom Kunjevci, Šuma Kunjevci (Vinkovci) Takoder možete iznajmiti opremu za streljačarstvo.
tel.: 032 336 190, fax: 032 336 191
gsm: 098 441 553
e-mail: ld-kunjevci@hrsume.hr

PANORAMSKI LETOVI

Zrakoplovni klub „Vrabac“
Sopot bb, Vinkovci
tel.: 032 356 922, gsm: 095 200 0000
e-mail: vrabac@tele2.hr

RENT:

Iznajmljivanje bicikla,
četverocikla i kajaka:
DMC Danubiumtours,
putnička agencija,
Olajnica 13, Vukovar,
tel.: 032 445 455, fax: 032 445 457
www.danubiumtours.hr

Iznajmljivanje bicikla

Bike shop Vukovar,
Trg Slavije 6, Vukovar, gsm: 092 299 9005, 095 242 4554,
e-mail: bike.shop.vukovar@gmail.com

Iznajmljivanje bicikla

TZ općine Nijemci,
Trg K. Tomislava 6, Nijemci,
tel: 032 280 376;
e-mail: tznijemci@inet.hr

Trgovački obrt „Servis za bicikle“

I. G. Kovačića 11, Vinkovci
tel.: 032 331 001

Bike zone

J. Dalmatinca 19, Vinkovci
tel.: 032 306 060
e-mail: jean@bikezone.hr

Ilok – TN Stari Podrum i Principovac

O. M. Barbarića 4,
tel./fax: 032 590 088
www.ilocki-podrumi.hr

GOLF

Ladanjsko imanje Principovac,
Ilokčki podrumi, Principovac 1, Ilok,
tel./fax: 032 593 114,
www.ilocki-podrumi.hr

LOV

Hrvatske šume
Franja Jovanovac
tel.: 032 331 655

RIBOLOV

Sportsko-ribolovni savez
Duga 24, Vinkovci
tel.: 032 331 316

BAZENI I KUPALIŠTA

Vinkovačko dvoransko plivalište „Lenije“
Hansa Dietricha Genschera 14, Vinkovci
tel.: 032 638 402, fax: 032 638 408
www.bazenilenije.com

Jezera Banja (kupalitše)

Grobljanska b.b., Vinkovci
mob.095/196 8334

Vukovarska ada
gsm: 098 927 2042, 099 319 5671

**Gradska plaža na Dunavu
u Vinkovaru i Ilokru**
Banja u Vinkovcima
gsm: 095 196 8334, 099 571 1463.

POLOJI – ŽUPANJA IZLETIŠTA:

Park šuma Adica
www.turizamvukovar.hr

OPG Dunavski raj - jahanje
Hrvatske nezavisnosti 27, Vukovar
tel.: 032 410 633 gsm: 092 308 5290
www.dunavski-raj.com

Gondola Sotin – izletište
(ugostiteljski obrt)
Hrvatske nezavisnosti 19, Sotin
tel. 098 574 871
e-mail: marinastrobivu1@gmail.com

Ladanjsko imanje Principovac
Ilokčki podrumi, Principovac 1, Ilok,
tel./fax: 032 593 114
principovac@ilocki-podrumi.hr,
www.ilocki-podrumi.hr

Sopot (Vinkovci)
www.tz-vinkovci.hr

Kunjevci (Vinkovci)
tel.: 032 336 190, fax: 032 336 191
gsm: 098 441 553
e-mail: ld-kunjevci@hrsume.hr

 OPG Rimac – izletište (Cerna)
J. J. Strossmayera 104c, Cerna,
tel.: 032 843 210, gsm: 098 866 496,
e-mail: minai61@gmail.com

Bošnjački i Otočki virovi
www.otok.hr
www.bosnjaci.hr

SMJEŠTAJ

VUKOVAR

Hotel Lav ****
J. J. Strossmayera 18
tel.: 032 445 100, fax: 032 445 110
web: www.hotel-lav.hr

Eko-etno centar Adica
Park-šuma Adica bb
na kraju Ulice 204. vukovarske brigade
tel.: 032 433 218
e-mail: ecotourvukovar@gmail.com

Hostel Borovo
Dr. Ante Starčevića bb
tel.: 099 33 22 900
e-mail: hostel.borovo@borovo.hr

Villa Bonaca
Priljevo 31
tel.: 032 450 670, fax: 032 450 671
gsm: 099 684 1673
e-mail: zeljko.diberto@vu.t-com.hr

Vila Rosa
Josipa Rukavine 2b
tel.: 091 520 4036, 091 514 8538
fax: 032 445 582
e-mail: vilarosavukovar@gmail.com

Vila Vanda
Dalmatinska 5
tel./fax: 032 414 410
gsm: 098 896 507
www.konoba-megaron.hr

Prenočište Zara
Nikole Andrića 16
tel.: 098 176 6550, 091 479 0522
www.zaravukovar.weebly.com

Apartman Jasna
M. A. Reljkovića 33
tel.: 091 892 1531, 098 963 5640
e-mail: burazorjasna@gmail.com

Apartmani Martini
J.J. Strossmayera 19
Tel: 098 951 0349
e-mail: apartments.martini@gmail.com

Sobe Nada
Matice Hrvatske 3
Tel: 032/430-315
Mob: 098/166-3952
e-mail: restoran.nada@gmail.com

VINKOVCI
Hotel "Villa Lenije" ***
Genscherova 3
tel.: 032 340 140, fax: 032 340 163
www.hotelvillalenije.com

Hotel "Admiral" ***
Bana Jelačića 6
tel./fax: 032 332 221
www.hotel-admiral.hr

Hotel "Cibalija" ***
A. Starčevića 51
tel.: 032 339 222, fax: 032 339 221
www.hotel-cibalija.com.hr

Hotel "Gem" ***
Kralja Zvonimira 120
tel.: 032 367 911, fax: 032 366 914
www.hotel-gem.eu

Hotel "Slavonija" ***
Duga 1
tel.: 032 342 555, fax: 032 366 914
www.hotel-slavonija.eu

Hotel "Lady M" **
Kralja Zvonimira 74
tel.: 032 308 579, fax: 032 369 023
www.simunic.org

Hostel „Kristal“
H. D. Genschera 24f
tel.: 032 339 777, fax: 032 339 778
www.hostel-kristal.hr

PJ Hostel „Plus Kunjevci“
Hotel d.o.o. Vinkovci
Rudine Kunjevci 7
tel.: 032 352 999, fax: 032 352 997
www.hotel-kunjevci.hr

PJ Hostel „Plus“
Minus d.o.o. Vukovar
I. Gundulića 39
tel.: 032 332 466, fax: 032 339 900
www.hostel-plus.hr

PJ Hostel „Plus Vinkovci“
Minus d.o.o. Vukovar
Duga ulica 7
tel.: 032 333 021
e-mail: hostel.plus@vk.t-com.hr

Prenočište Vinkovci
A.T. COMMERCE j.d.o.o.
Alojzija Stepinca 220 H
gsm: 098 270 191, 098 270 129
tel./fax: 032 360 483
www.cabrio.hr

Lovačka kuća Kunjevci
tel.: 032 336 190
fax: 032 336 191, gsm: 098 441553
e-mail: ld-kunjevci@hrsume.hr

ŽUPANJA
Sobe Gracija Ivančić
Peta Krešimira 4/21
tel.: 032 831 259, gsm: 091 721 2553

Alternativa d.o.o. Prenočište Džinić
Vinkovačka 219
tel.: 032 840 471, gsm: 099 312 3312

Prenočište Buffet Duran
Vukovarska 4
gsm: 095 802 2664

Pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu „Ivan“
Vl. Darko Krpan
Trg kralja Zvonimira 22
gsm: 098 298 265

ILOK
TN Principovac ****
tel./fax: 032 593 114
Principovac 1
www.ilocki-podrumi.hr

Villa Iva ****
Stjepana Radića 23
tel.: 032 591 011, gsm: 098 167 5934
www.villa-iva-ilok.com

Hotel „Dunav“ ***
Julija Benešića 62
tel.: 032 596 500, fax: 032 590 134
www.hoteldunavilok.com

TN „Stari podrum“ ***
Šetalište M. Barbarića 4
tel./fax: 032 598 088
www.ilocki-podrumi.hr

Srijemska kuća ***
M. Gupca 89
tel./fax: 032 593 064
gsm: 098 718 612; 098 845 414
www.srijemska-kuca.com.hr

Hostel Old town Cinema ***
Julija Benešića 42
tel.: 032 591 159
www.cinema.com.hr

Pansion Comfort Masarini
Radićeva 4
tel.: 032 590 050, gsm: 098 164 6855
e-mail: jaroslav.masarini@vut.com.hr

Sobe «Barbarić» ***
V. Nazora 27
tel.: 032 593 359, gsm: 098 914 0354
www.rakije-barbaric.hr

Sobe Ana **
Preradovićeva 54
tel.: 032 596 259, gsm: 099 190 5405

Sobe PUO Vinogradri **
I. Gundulića 28
tel.: 032 593 099, gsm: 098 175 8760
www.vinogradri-ilok.com

NIJEMCI
Hotel Spačva *** i kamp
Bajakovo bb, auto cesta Zagreb-Lipovac
tel.: 032 341 341, fax: 032 341 380
www.hotelspacva.com

Lovačka kuća Spačva
Naselje Spačva bb
tel.: 032 878 003

TOVARNIK
Sobe za iznajmljivanje „Notturno“
Marinka Petrušića 26
gsm: 098 571 322
notturno.tovarnik@gmail.com

Impressum

Izdavač:
Turistička zajednica Vukovarsko – srijemske županije

Za izdavača:
Božo Galić, dipl. ing.

Urednica:
Rujana Bušić Srpak, dipl. polit.

Stručni suradnici:

Maja Krznarić Škrivanko, muzejska savjetnica, Gradski muzej Vinkovci
Hrvoje Vulić, kustos, Gradski muzej Vinkovci
Jasna Babić, dipl.oec.
mr.sc. Ljubica Gligorević, muzejska savjetnica, Gradski muzej Vinkovci
Maja Žebčević Matić, Gradski muzej Požega
mr.sc. Pavao Dragičević, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim
prirodnim vrijednostima
Mr. sc. Marica Beljo Rečić, dipl. ing. šum.
Mladen Papak, dipl. ing.
Alma Radoš

Grafičko oblikovanje:
iDEA studio

Fotografije:
Mario Romulić
Dražen Stojčić
Zvonimir Tanocki
Dražen Bota
Darko Puhařić
Dario Ledić
Arhiva TZ VSŽ

Lektura:
Darija Benaković, prof.

Prijevodi:
Sandra Klaić, prof.

Tisk:
Printerica grupa d.o.o.

Naklada:
Prosinac, 2013.

TURISTIČKA ZAJEDNICA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKE ŽUPANIJE

Glagoljaška 27, 32100 Vinkovci
tel: 032/338 425, tel/fax: 032/344 034
e-mail: turisticka-zajednica@vk.t-com.hr
www.visitvukovar-srijem.com

